

KÜLONFÉLÉK.

TÁRSAS KIRÁNDULÁSOK AZ IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT LAKBERENDEZÉSI KIÁLLÍTÁSA ALKALMÁBÓL. A m. kir. államvasutak központi menetjegyirodájának vidéki fiókirodái folyó évi június 27-én e kiállítás alkalmából társasutazásokat rendeznek Budapestre. A társasutazásra a m. kir. államvasutak igazgatósága rendkívül mérsékelt árú menettérítési jegyeket bocsátott az utasok rendelkezésére, melyekhez a fentemlített irodák még egy-egy kiállítási sorsjegyet, kiállítási belépőjegyet és egy díszes katalógust is adnak minden egyes utasnak. Előjegyzéseket a következő vidéki városi menetjegyirodák fogadják el: Arad, Brassó, Debrecen, Eger, Fiume, Győr, Kaposvár, Kassa, Kecskemét, Kolozsvár, Miskolc, Nagybecskerek, Nagyvárad, Orsova, Pécs, Pöstyén, Pozsony, Sopron, Szatmár, Szeged, Székesfehérvár. Szolnok, Szombathely, Temesvár, Újvidék, Zágráb, Zombor. A második társas utazás szeptember havában lesz.

MAGYAR MŰIPAR A KÜLFÖLDÖN. Ezerszinű, tarkán ragyogó templom-ablakok regélnék egy ősrégi műiparról, melyet egy magyar műiparos ujszerűvé, modernné tudott tenni, érdekesen a divatos disztílusba tudott illeszteni. Ez a magyar műiparos Róth Miksa, a kinek mélytűzű, színes, irizáló üvegfestményeit annyi kiállításon csodáltuk. Ugyanaz, a kit a lipótvárosi bazilika építőbizottsága elejtett az olasz Salviati miatt. Azóta Róth még tulszárnyalta sok külföldi konkurensét. A művész hire eljutott a fjordok hazájáig — Norvégiáig. A krisztianiai Fayerborg-templom építő-bizottsága Róth Miksát bizta meg egy *Krisztus feltámadását* ábrázoló üvegfestmény elkészítésével. A művész az ő különleges és egyedül álló technikájának minden segítőeszközével fog odahatni, hogy a magyar műiparnak ezzel a munkájával is hírnevet szerezzen.

PÁLINKÁS KÉPES LEVÉL-LAPJAI. Az Iparművészeti Társulat a m. kir. kereskedelemügyi miniszterium részéről rendelkezésére bocsátott állami segítségéből, tavaly májusban pályázatot hirdetett képes levél-

lapokra, a melyeken nemcsak magyarországi sajátos tájakat, városokat, nevezetes történeti és művészeti emlékműveket, hanem népalakokat, viseleteket, népi jellemző foglalkozásokat, szokásokat stb. is óhajtott beszerezni „művészi megoldásban és eredeti felfogásban”. E pályázaton egy fiatal művész, Pálinkás Béla (Zagyvarékás) nyerte el az első díjat, sőt a társulat még hat darabot meg is vásárolt tőle. Művei a magyar népeletről vett jeleneteket ábrázolnak. A pályadíjnyertes rajzokból most jelent meg sokszorosításban az első négy, a melyeknek másolatait lapunk előfizetői e számhoz csatolva mellékletként kapják. 1. A Hortobágyról; 2. vacsora a Hortobágyon; 3. falusi vasárnap; 4. falu végén. E művészi színes nyomatok, kész levél-lapok alakjában beszerezhetők Pálinkás Bélánál (Budapest, VII., Szövetség-u. 10. Telefon 63—12). Az árak a következők:

1 sorozat	(4 drb à 12 fill.)	0.48 kor.
5	(20 „ à 10 „)	2.— „
10	(40 „ à 9 „)	3.60 „
25	(100 „ à 8 „)	8.— „
50	(200 „ à 7 „)	14.— „
100	(400 „ à 76 „)	24.— „
1000	(4000 „ à 75 „)	200.— „

MILÁGKIÁLLÍTÁS ST. LOUISBAN. Magyarországnak e kiállításon való részvétele tárgyában május hó 15-én *Wickenburg* Márk gróf államtitkár elnöklése mellett értekezlet volt a kereskedelmi miniszteriumban, a melyen a M. Iparművészeti Társulatot Ráth György elnök, az Orsz. Iparművészeti Múzeumot Radics Jenő, az orsz. m. kir. iparművészeti iskolát Fittler Kamil képviselte. Hegyeshalmy Lajos miniszeri osztálytanácsos ismertette az ügy előzményeit. Az ország már ellene nyilatkozott a st. louis-i kiállításon való általános részvételünknek, miután azonban a kiállítást 1904-re halasztották, felmerült a kérdés: nem lehetne-e bizonyos specialitásokkal, nevezetesen a műipari, háziipari, képzőművészeti tárgyakkal és esetleg az ipari oktatásunkkal résztvenni e kiállításon.

Az erre megindult élénk eszmecsere után az elnök összegezte a kifejezésre jutott nézeteket. E szerint a kiállítás csakis a kormány hathatós anyagi támogatásával létesíthető és pedig párisi és torinói iparművészeti kiállításunkhoz hasonló terjedelemben, művészi interieurök alakjában volna rendezendő, mely interieurök keretében bemutatásra kerülné-

nek háziipari cikkeink és iparoktatási intézeteink készítményei, esetleg képzőművészetünk termékei is. Végül abban állapodtak meg, hogy felkérjük a Magyar Iparművészeti Társulatot egy tájékoztató költségelőirányzat előterjesztésére.

ÜVÉSZI OKLEVELET készítette a földművelésügyi miniszter a kertészeti kiállítás kitüntetettjei számára. *Bátki* József az iparművészeti iskola végzett növendéke rajzolta a tervet, a mely kertben öntöző leánykát ábrázol, háttérben gyümölcsöket termelő fákkal. Ezt fába metszette *Morelli* Gusztáv tanár, még pedig két dúcra, az egyik alányomásra szolgál, a mi által a kép plasztikussága fokozódik. A fametszet nagysága 60×40 cm.

Ugyancsak művészi oklevelet készített az Országos Tornaszövetség is, melynek sikerült tervezetét szintén *Bátki* József rajzolta.

ZEMELVÉNYEK AZ IPARMŰVÉSZETI ISKOLÁNAK EZIDEI PÁLYÁZATAIBÓL. Folyóiratunk hasábjain többször rámutattunk már azokra a szép sikerekre, a melyeket az iparművészeti iskolában rendszeresített pályázatok eredményeznek. Nincs az a biztatás, parancs, kényszer, amely jobban fegyelmezné az ifju iparművész teremtő erejét, gondolkozását, tettvágyát, a munka gyors — és azért mégis kellőképp bevégzett — kivitelét, mint a pályázatoknál beálló nemes vetélkedés. Az iparművészeti iskola idei nagy kiállításáról lapunkban közölt ismertető cikk is rámutatott a pályázatok következtében a produkcióban beállott lendületre. Most abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy ilyen pályatervek közül tizet olvasóinknak képből is bemutathatunk.

A tervezeteknek egyik része a szakmabeli képesítő pályázatból mutat be néhány alkotást, a másik része pedig az iskolai év végén rendezni szokott pályázatból. Az elsőre, a szakmabeli képesítő pályázatra, iskolai tanulmányai bevégezésekor bocsáttatik az ifjú; ez jó siker esetében oklevelet eredményez, a miért is az ide vágó pályamunkáknak az iskola tanulóitól megkívánható legmagasabb igényeket kell kielégíteniök. Tartama 12 hét, naponkénti 4 órai munkában. Az évvégi pályázat rendes iskolai föladatoknak pályázat útján való megoldásából áll. Ennek tartama 4 hét, naponkénti 4 órai munkával. A pályadíjak pénzbeli jutalmak, dicséret és elismerő okmányok.

A szakmabeli képesítő pályázatokról *Muhics* Sándor díszítő festőnek, *Somogyi* Sándor díszítő szobrásznak és *Roth* Tamás kisplasztikusnak tervét mutatjuk be.

Muhics föladata volt egy ebédlőteremnek a festett díszítése. A bemutatott és a „halászatot“ ábrázoló 3.00 m. hosszú és 1.50 m. magas, eredetiben természetes nagyságban, tempera színekkel megfestett kép, az ebédlő közép tengelyébe tervezetett. Az emlékszerű festéshez illő egyszerű kompozíció, jó mozgásu alakokkal, szélesen, pompás dekoratív hatással festve. Tervezője az iskolának egyik legsebbe jövővel kecsegtető tanítványává válhatik, ha mai tudása még nem elégíti őt ki. Tervezetére az oklevelet ki is kapta.

Somogyi tervének felső befejező részét, egy kisebb téren meteorológiai eszközök számára emelt oszlop betetőzését, mutatjuk be. A kompozíció kissé nehézkes, jól mintázott aktokkal.

Roth terve a kisplasztikai szakba vág: egy költő számára készítendő ezüst tintatartó. Csinos forma, melyben az ornamentális rész különösen jó anyagszerűségével tűnik ki; gyöngye a figurális rész.

Az évvégi pályázatok között ezuttal úgy látszik a kisplasztikusok tettek ki magukért. Kompozícióik igen lendületesek, tervezőik az anyagot teljesen uralják, és ha egyik-másik valamely kész művész alkotásaitól befolyásolva van is, tudja a motívumokat önállóan értékesíteni. A föladat egy zeneköltőnek átadandó album bekötési táblája volt, bőrben, véséssel és domborítással, ezüst applikációkkal. Négynek tervét közöljük: *Strobel* Zsigmond kapta az első díjat, *Ziegler* Ferenc a II. díjat; *Szentiványi* József egy dicséret, *Pardi* Ottokár egy elismerő oklevelet kapott.

Jeles tervezetek voltak a díszítő szobrászati szakosztályban is, melynek a föladata egy 3 méter magas és 2.40 m. széles márvány-panneunak tetszőleges alakítása volt, $\frac{1}{3}$ természetes nagyságban mintázva. Közöljük az I. díjat nyert *Csiszér* János (volt székelyudvarhelyi agyagipari szakiskola növendékének) igen finom érzésű és kivitelű tervezetét, *Sovánka* Károlyét, *Genovéva* meséjét illusztráló alakjaival és a vázlatban pompásan ható, de már inkább bronzba való *Nagy* Sándorféle kompozíciót.

A többi szakosztályok és tanfolyamok anyagának közlésére egyrészt helyünk nincs, másrészt pedig ez utóbbiaknak

KISPLASZTIKAI
SZAKOSZTÁLY.

*Iparművészeti iskola
Pályaterv.*

RÓTH
TAMÁS.

SZOBRÁSZATI
SZAKOSZTÁLY.

*Iparművészeti iskola
Pályaterv.*

NAGY SÁNDOR.
DICSÉRŐ OKMÁNY.

KISPLASZTIKAI
SZAKOSZTÁLY.

*Iparművészeti iskola
Pályaterv.*

SZENTIVÁNYI JÓZSEF.
DICSÉRŐ OKMÁNY.

KISPLASZTIKAI
SZAKOSZTÁLY.

*Iparművészeti iskola
Pályaterv.*

ZIEGLER FERENC.
II. DÍJ.

KISPLASZTIKAI
SZAKOSZTÁLY.

*Iparművészeti iskola
Pályaterv.*

PARDI OTTOKÁR.
ELISMERŐ OKMÁNY.

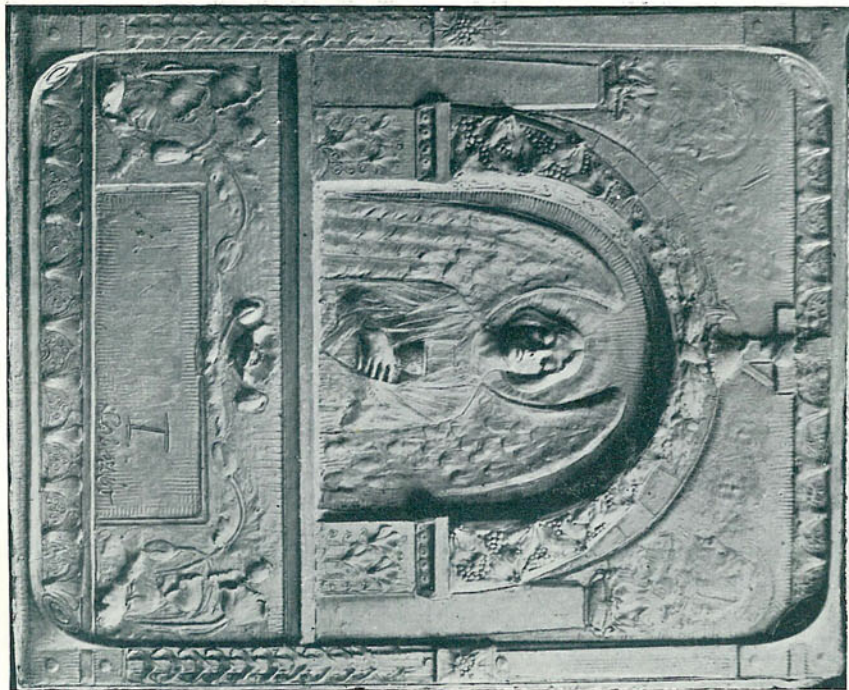

KISPLASZTIKAI
SZAKOSZTÁLY.

*Iparművészeti iskola
Pályaterv.*

STROBEL ZSIGMOND.
I. DIJ.

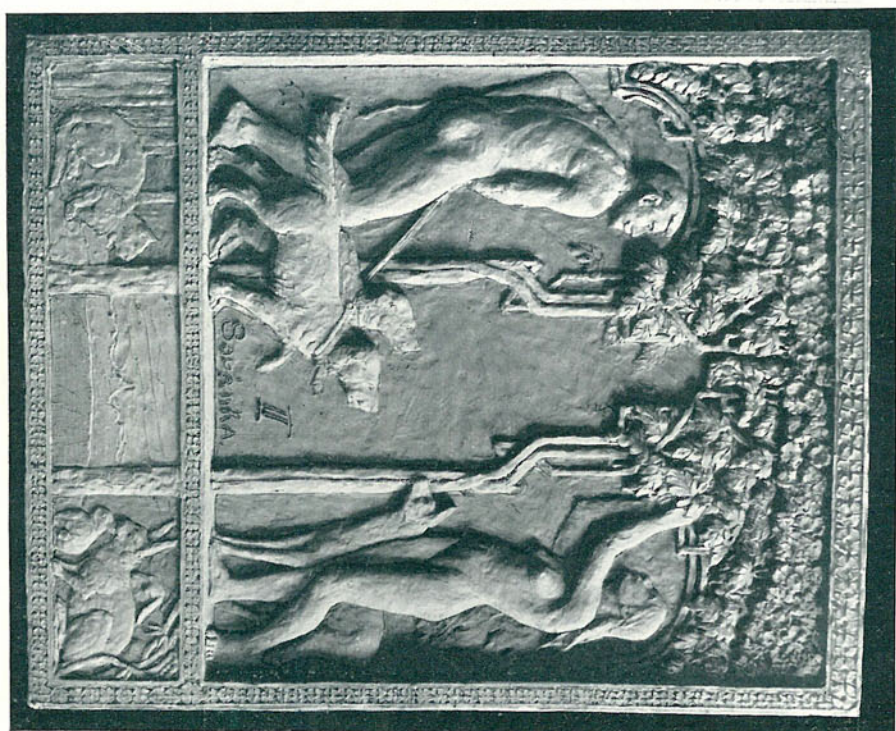

SZOBRÁSZATI
SZAKOSZTÁLY.

*Iparművészeti iskola
Pályaterv.*

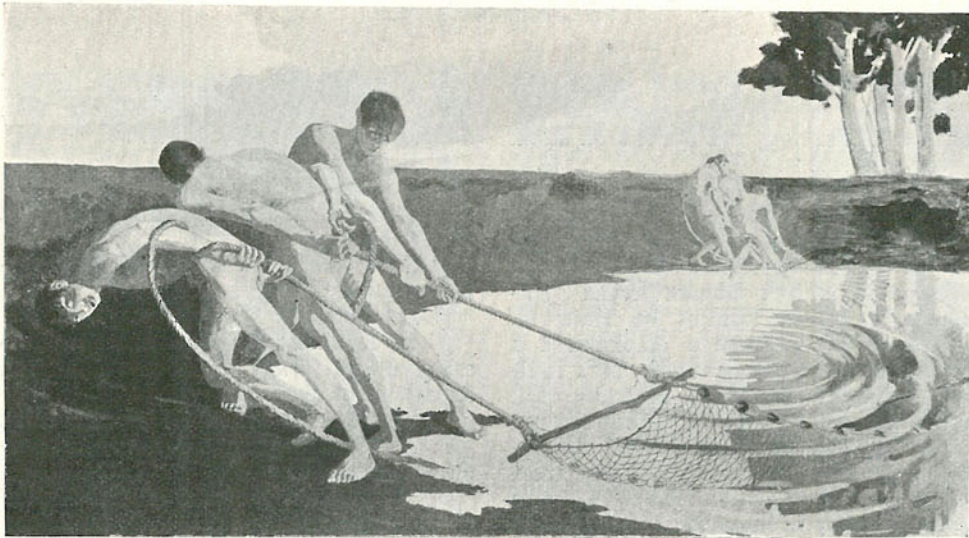
CSISZÉR JÁNOS
I. DÍJ.

SZOBRÁSZATI
SZAKOSZTÁLY.

*Iparművészeti iskola
Pályaterv.*

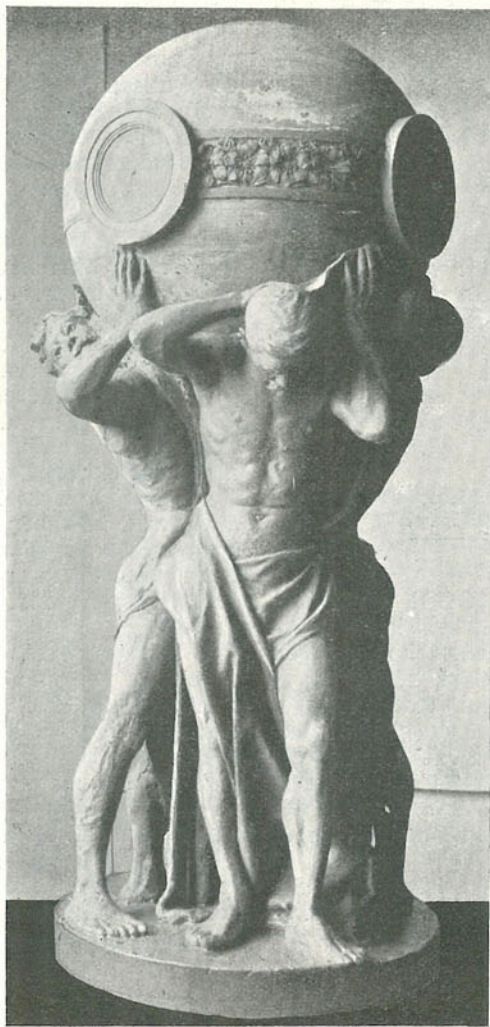
SOVÁNKA KÁROLY
II. DÍJ.

DISZÍTÓ FESTÉSZETI
SZAKOSZTÁLY.

Iparművészeti iskola
Pályaterv.

MUHICS SÁNDOR
OKLEVÉL.

Iparművészeti iskola

Pályaterv.

SZOBRÁSZATI
SZAKOSZTÁLY.

SOMOGYI
SÁNDOR.

PÁLYÁZATI ÜGYEK

munkái a fönnebb említett szakosztályokéinál az idén jóval gyengébbek voltak. Reméljük, hogy esztendőre ők adják vissza a kölcsönt.

K.

 ALASI CSIPKE. A legutóbbi karácsonyi kiállításon általános feltűnést keltett az a csipke mintakollekció, a melyet Dekáni Árpád gymnasiumi rajztanár küldött be Halasról. Az elismerés, melyben e csipkének a szakértőkörökben részök volt, arra indította Dékani tanárt, hogy az eddig csak kísérletképpen készült csipkének rendszeres előállítását megpróbálja olyképpen, hogy 12 szegény, gyengébb szervezetű oly földműves leányt, a ki a mezei munkára kevésbé alkalmas, a csipkevarráásra megtaníttassa. E csipkekurzuson készült újabb munkákról konstatálták, hogy még szebbek s eredetibbek a karácsonyi kiállításon volt csipkéknél, úgy, hogy e csipkének külföldön való kelendőse joggal remélhető. E csipkék tűvarrással készülnek, selyemből és cérnából, mintázatuk régi magyar szövetek és himzések után készült, az alakokat pedig fonott öltések élesen határolják. A minták figurális részei közt levő mezők recézéssel készülnek, míg a szegélyzet igen eredeti fonott öltésű sűjtásozással van kidolgozva. Ilyen fajta varrott csipke hazánkban alig készült s remélhető, hogy Dékani tanár hazafias kezdése illetékes helyről a kívánt támogatásban részesül s ezzel sok szegény nőnek tisztességes keresetre nyílik alkalmá.

PÁLYÁZATI ÜGYEK.

 ÁLYÁZAT ISKOLAI FALI KÉPEKRE. A vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium, magyar állampolgár festőművészek között pályázatot hirdet történelmi festményekre, melyeknek célja az, hogy színes sokszorosításban az elemi népiskolák IV-VI. osztályaiban a történelmi s a művészeti érzék kifejlesztésének, és a hazafiúi érzelmek állandó ébrentartásának eszközei legyenek.

A pályázat feltételei a következők:

1. Kívántatik egyelőre a következő hét festmény:

a) Mátyás király könyvtárában tudósai közt; vagy: Mátyás király lakoma után hallgatja a hegedősök énekét.

b) Szigetvár védelme.

c) Bocskai, és a bécsi béke megkötése.

d) Bethlen Gábor fogadja a külföld követeit.

e) Buda visszavívása (Petneházy a várfalon kitűzi a magyar lobogót).

f) Zrinyi Ilona Munkács várában.

g) II. Rákóczy Ferenc a széchenyi országgyűlésen; vagy: Rákóczyt a határon fogadják ruthén jobbágysai.

h) Vitam et sanguinem! (Mária Terézia).

2. A nehéz áttekintésű népes csoportok kerülendők.

b) Az alakok, tárgyak, síkdiszítésszerűleg árnyékolás nélkül, legföljebb igen mérsékelt, csak mintegy jelzett árnyékolással ábrázolandók.

c) A festés 4—5 színtónusnál többre ne terjeszkedjék, s a tónusok egyenletes nagy foltokban, konturok között, tehát határozott, biztos rajzban alkalmazandók.

d) A naivság felé hajló stilizálás a csoportosításban, és a mozgásban kívánatos, de a túlzástól fölötté óvakodni kell.

e) A kép egységes legyen, s rajta egyetlen henyé, céltalan alaknak vagy tárgynak sem szabad lennie.

f) A színtávlat vagyis a színek le- és felfokozása kerülendő. A távlat inkább a tárgyak arányaiban fejezendő ki.

g) A kép általános színhangulata lehetőleg világos legyen.

h) Általában véve a rajz határozottsága és biztossága mellett a kifejezés eszközei a lehető legegyszerűbbek legyenek.

3. A képek méretei: 1·20 m. 0·90 m. és pedig, a kép tárgyának természete szerint, e méretek akár szélességi, akár magassági kiterjedésben alkalmazhatók.

4. A pályázat vázlatokkal történik, de a vázlat a kész kép végleges méreteiben nyújtandó be, s tájékozással a vázlat valamely részletén, vagy akár külön lapon, a végleges megoldás technikája is bemutatandó.

5. A pályaműveket legkésőbb 1903. évi december hó 31-én déli 12 óráig névtelenül, jelígyes levél kíséretében kell az országos magyar királyi Iparművészeti Múzeumba (Üllői-út) szállítani.

A pályázó nevét tartalmazó borítékra irtjelígyenek a festmény hátlapjára ragasztott cédulán is feltüntetve kell lennie.

A határidőn túl érkező művek a pályázatban nem vehetnek részt.

6. A feltételeknek mindenben megfelelő vázlat elfogadása és végleges megrende-